

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 78.047 van 11 januari 1999
in de zaak A. 48.466/IX-974.**

In zake : Pierre VERSCHEURE,
wonende te BRUGGE,
Wilgenroosstraat 1

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Verkeerswezen en Overheids-
bedrijven, thans de minister van Vervoer.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Pierre VERSCHUERE op 2 oktober 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 7 augustus 1992 nummer D2/3.4 van de kabinetschef van de minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven houdende een impliciete weigering van de erkenning van een autorijsschool;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur G. DEBERSAQUES;

Gelet op de beschikking van 19 februari 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 29 oktober 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 november

1998, op welke datum de zaak tot de terechtzitting van 14 december 1998 is uitgesteld;

Gehoord het verslag van staatsraad L. HELLIN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat S. VERBEKE die, loco advocaten R. CRIVITS en C. PERSYN, verschijnt voor verzoeker;

Gehoord het eensluidend advies van adjunct auditeur W. WEYMEERSCH, daartoe gemachtigd bij beslissing van de auditeur-generaal van 4 november 1998;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Bij brief van 18 oktober 1988 dient verzoeker een gemotiveerde aanvraag in bij de minister van Verkeerswezen tot het verkrijgen van een vergunning voor het uitbaten van een autorijschool.

1.2. Bij brief van 3 januari 1989 meldt de minister van Verkeerswezen aan verzoeker wat volgt :

"Naar aanleiding van uw aanvraag om erkenning van een rijjschool te Jabbeke, heb ik de eer U mede te delen dat mijn administratie belast werd met het opstellen van een rapport over de voorwaarden tot erkenning van nieuwe rijjscholen of de exploitatie van bijkomende zetels.

Inmiddels reserveer ik mijn beslissingen in deze en zodra een studie van het probleem het mij mogelijk maakt om een standpunt in te nemen, zal ik niet nalaten U erover te informeren";

1.3. Volgens een brief van 30 oktober 1991 uitgaande van de minister van Verkeerswezen in antwoord op een brief van 14 oktober 1991 van verzoeker betreffende een "aanvraag opening rijsschool" "(wordt) de bevoegde dienst heden belast met een onderzoek aangaande dit onderwerp".

1.4. Bij brief van 4 februari 1992 meldt de verwerende partij aan verzoeker het volgende :

"Hierbij meld ik U de ontvangst van uw brief dd. 14.10.1991 in verband met uw aanvraag om erkenning van een rijsschool te Ichtegem-Koekelare.

Uw aanvraag wordt in beraad gehouden om reden dat talrijke aanvragen om erkenning van autorijsscholen ingediend worden.

Het is mij momenteel onmogelijk om op objectieve wijze hierover beslissingen te nemen.

Van zodra een standpunt in deze zaak zal kunnen ingenomen worden, zal er zeker rekening gehouden worden met de door U naar voor gebrachte aspecten".

1.5. Bij brief van 30 maart 1992 vraagt verzoeker aan de verwerende partij "dat U deze nieuwe noodzakelijke autorijsschool zou erkennen, en mij de nodige formulieren zou toesturen om zo aan alle voorwaarden te kunnen voldoen".

1.6. In antwoord hierop krijgt verzoeker een brief gedateerd 2 juni 1992 en "voor de minister" ondertekend door de kabinetschef met de mededeling dat "uw schrijven (...) onmiddellijk naar mijn administratie (werd) doorgezonden met verzoek de kwestie grondig binnen de perken van de vigerende reglementering te onderzoeken" en dat "ik (niet) zal (...) nalaten U te informeren van zodra ik het antwoord van mijn administratie zal ontvangen hebben".

1.7. In de brief van 7 augustus 1992 door de kabinetschef ondertekend "voor de minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven" wordt aan verzoeker het volgende medegedeeld :

"In antwoord op uw brief van 30 maart 1992, heb ik de eer U mede te delen dat het Ministerie van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven onder meer tot opdracht heeft de verkeersveiligheid te bevorderen, waartoe uiteraard de opleiding van de kandidatenbestuurder behoort.

Het koninklijk besluit van 6 mei 1988 houdt een reeks bepalingen in die erop gericht zijn de nieuwe bestuurders de nodige kennis inzake verkeersreglementering, een defensief rijgedrag en rijvaardigheid bij te brengen.

Het regelen van de werkvoorwaarden en de salarissen van de rijsschoolinstructeurs, behoort niet tot de bevoegdheid van het departement.

Dat er sedert geruime tijd geen nieuwe erkenningen van rijsscholen worden toegestaan is niet het gevolg van de tussenkomst van enige drukkingsgroep, ook niet van de federatie der beroepsautorijsscholen van België die nationaal gestructureerd is, maar van een optie van de vorige Ministers van Verkeerswezen ten einde de degelijkheid van het rijonderricht niet in het gevaar te brengen door een overdreven concurrentie tussen een te groot aantal rijsscholen.

Wat de erkenning van nieuwe rijsscholen betreft, deel ik U mede dat momenteel de suggesties worden bestudeerd uit een rapport omtrent mogelijk te hanteren vestigingscriteria voor rijsscholen. Uit die studie zal moeten blijken in welke regio er eventueel nog ruimte is voor bijkomende vestigingen".

Het voorwerp van het geschil betreft die brief van 7 augustus 1992.

2. Overwegende dat verzoeker op 5 oktober 1992 de nietigverklaring vraagt "van de beslissing van 7 augustus 1992 van de Kabinetschef van de Minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven, houdende weigering van erkenning van rijsschool";

3. Over de ontvankelijkheid van de vordering.

3.1. Overwegende dat de verwerende partij als enig verweer inroept dat het verzoek niet ontvankelijk is gelet op de aard van de aangevochten handeling die geen definitieve weigering is en derhalve geen administratieve rechtshandeling vatbaar voor vernietiging, maar integendeel een voorlopig antwoord in afwachting van de resultaten van een studie van de v.z.w. Studiegroep Mens en Ruimte, omtrent "objectieve criteria die zouden kunnen gehanteerd worden bij de behandeling van de talloze aanvragen die werden en worden ingediend";

3.2. Overwegende dat de bestreden beslissing als antwoord op de vraag van verzoeker van 30 maart 1992 om erkenning van een rijkschool een weigering inhoudt vermits de verwerende partij aan verzoeker meldt dat uit de voornoemde "studie zal moeten blijken in welke regio er eventueel nog ruimte is voor bijkomende vestigingen"; dat met een zulkdanig antwoord verzoeker immers in feite een negatief antwoord krijgt op zijn vraag tot erkenning voor een rijkschool; dat dit trouwens door de verwerende partij in haar memorie van antwoord met zoveel woorden wordt toegegeven waar zij stelt dat "aan verzoekende partij (...) in essentie (wordt) medegedeeld dat voorlopig geen nieuwe erkenningen van rijkscholen worden toegestaan gelet op de studie die plaatsvindt om uit te maken waar er nog ruimte is voor bijkomende vestigingen (en dat) dit antwoord (...) de houding (bevestigt) van de Minister en van de Administratie (zoals blijkt uit de antecedenten uit het dossier) en wordt ingegeven door een vastgestelde verzadiging van het aantal rijkscholen";

3.3. Overwegende dat die weigering van de gevraagde erkenning ten opzichte van verzoeker onmiddellijk rechtsgevolgen heeft en als zodanig een definitieve

beslissing is in de zin van artikel 14 van de gecoördineerde wetten van 12 januari 1973 op de Raad van State; dat een mogelijke heroverweging naderhand of een later nieuw onderzoek hieraan niets afdoet;

3.4. Overwegende dat het verzoek tot vernietiging van de beslissing van 7 augustus 1992 derhalve ontvankelijk is;

4. Over de gegrondheid van de vordering.

4.1. Overwegende dat verzoeker de volgende middelen aanvoert : dat een beslissing over een erkenning van een rijschool niet kan genomen worden door de kabinetschef van de minister en dat de kwestieuze beslissing derhalve in strijd is met de bepalingen van artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 17 april 1968 tot vaststelling van de voorwaarden voor erkenning van scholen voor het besturen van motorvoertuigen; dat de beslissing niet behoorlijk gemotiveerd is doordat zij niet bepaalt om welke redenen de gevraagde erkenning de degelijkheid van het rijonderricht in gevaar zou brengen door een overdreven concurrentie tussen een te groot aantal rijscholen; dat de beslissing de vereiste feitelijke grondslag mist doordat zij geen rekening houdt met het feit dat in de regio waar verzoeker de rijschool wenst op te starten geen enkele rijschool is in de naburige gemeenten moeilijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer; dat de beslissing tenslotte in strijd is met de beginselen van behoorlijk bestuur door een jarenlange systematische weigering van het verlenen van erkenningen met als gevolg een monopolievorming en het ontbreken van rijscholen in sommige gemeenten waar zij nodig blijken te zijn;

4.2. Overwegende dat, luidens artikel 79, § 1, van het koninklijk besluit van 6 mei 1988 betreffende de

indeling van de voertuigen in categorieën, het rijbewijs, de rechterlijke beslissingen houdende vervallenverklaring van het recht tot sturen en de voorwaarden voor erkenning van de scholen voor het besturen van motorvoertuigen zoals van toepassing op 7 augustus 1992, de erkenning en de machtiging voor een rijdschool verleend worden door de minister van Verkeerswezen;

4.3. Overwegende dat hieruit blijkt dat het aan de minister van Verkeerswezen zelf behoorde om de beslissing tot het weigeren van een erkenning te nemen;

4.4. Overwegende dat de beslissing van 7 augustus 1992 door de kabinetschef gesteld "voor de Minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven" derhalve uitgaat van een onbevoegde overheid en dienvolgens moet vernietigd worden; dat het eerste middel derhalve gegrond is;

4.5. Overwegende dat uit de bestreden beslissing blijkt dat het enige motief om geen nieuwe erkenning van autorijscholen toe te staan gesteund is op de optie van de vorige ministers van Verkeerswezen om geen nieuwe erkenningen toe te staan "ten einde de degelijkheid van het rijonderricht niet in gevaar te brengen door een overdreven concurrentie tussen een te groot aantal rijdscholen";

4.6. Overwegende dat verzoeker in dat verband in zijn derde middel aanvoert dat het motief betrokken op de "overdreven concurrentie tussen een te groot aantal rijdscholen" feitelijke grondslag mist; dat verzoeker te dezen preciseert dat er in de regio van beoogde vestiging van de autorijschool "geen enkele rijdschool is, en dat de naburige gemeenten zeer moeilijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer";

4.7. Overwegende dat de verwerende partij hierop niet antwoordt en evenmin stukken voorlegt waaruit op afdoende wijze zou kunnen blijken dat de erkenning van een autorijschool te Jabbeke een overdreven concurrentie zou doen ontstaan tussen een te groot aantal rijsscholen waardoor de degelijkheid van het rijonderricht in gevaar wordt gebracht;

4.8. Overwegende dat iedere bestuurshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in redelijkheid aanvaardbaar zijn;

4.9. Overwegende dat de verwerende partij hiervoor in gebreke blijft; dat het derde middel derhalve eveneens gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 7 augustus 1992 nummer D2/3.4 van de kabinetschef van de minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven houdende een impliciete weigering van de erkenning van een autorijschool.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op elf januari 1900 negenennegentig,
door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	voorzitter,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. BORRET.